

Din ansökan om godkännande för att hålla grundkurs i läkemedelshantering

Jordbruksverket bifaller din ansökan och godkänner därmed din grundkurs i läkemedelshantering med inriktning häst.

Villkor för beslutet

Beslutet gäller under förutsättning att:

- Kursen följer Jordbruksverkets riktlinjer (enligt beslut Dnr 32-2594/10).
- Du ska ansvara för kursen och för att kursledaren har erforderlig kompetens och genomför kursen enligt den godkända kursplanen.
- Om kursansvarig byts ut eller om andra väsentliga förändringar görs i verksamheten ska du meddela Jordbruksverket detta snarast dock senast innan ny kurs påbörjas.
- Du ska årligen, senast den 31 januari året efter att du höll kursen lämna en rapport till Jordbruksverket. Rapporten ska innehålla uppgifter om anlitade kursledare, antalet genomförda kurser, och antal deltagare. Redovisningen av antal deltagare ska vara uppdelad på godkända och icke godkända.
- Om du inte följer den av verket godkända kursplanen eller villkoren i detta beslut samt om de bestämmelser som gäller för verksamheten ändras eller upphört, kan Jordbruksverket återkalla detta beslut.
- De som har blivit godkända på kursen ska få ett kursintyg. Kursintyget ska innehålla datum för kursen, att det är kurs i läkemedelshantering för häst samt att kursen är godkänd av Jordbruksverket med dnr 5.7.18-2429/17.

Beskrivning av ärendet

Du har ansökt om att hålla Grundkurs i läkemedelshantering med inriktning för häst.

Motivering

En person som är yrkesverksam inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen får utföra subkutana och intramuskulära injektioner efter ordination av veterinär. Detta gäller under förutsättning att personen har gått en grundkurs i läkemedelshantering som Jordbruksverket har godkänt och

som omfattar korrekt administrationssätt för det aktuella djurslaget. Detta framgår av 4 kap. 10 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2013:41) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård.

Vi bedömer att undervisning utifrån kursplanen i ansökan ger de kunskaper som krävs för läkemedelshantering enligt ovan nämnda bestämmelser vid verksamhet häst. Vi godkänner därför kursen.

Hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till Förvaltningsrätten i Jönköping. Överklagandet ska vara skriftligt. När du överklagar ska du skriva

- vilket beslut du överklagar
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du tycker att det ska ändras.

Du ska adressera ditt överklagande till förvaltningsrätten, men skicka eller lämna det till:

Jordbruksverket
551 82 Jönköping

Ditt överklagande måste ha kommit in till Jordbruksverket inom tre veckor från den dag som du tagit del av beslutet.

I detta ärende har enhetschefen Anna Wretling Clarin beslutat. Kinfe Girma har varit föredragande.

Anna Wretling Clarin

Kinfe Girma

Bilagor

1. Kriterier för kursplan för tillhandahållande av läkemedel för djur.

Enheten för veterinära frågor
Peter Henningsson

BESLUT
2010-03-10

enligt sändlista

Dnr 32-2594/10
REGION HALLAND
MUNKAGÅRDSDSGYMNASIET

2017-02-24 Ja

Godkännande av Grundkurs i läkemedelshantering

BESLUT

Jordbruksverket fastställer i detta beslut kriterier i bilaga 1 för kursplan för grundkurs i läkemedelshantering.

Den som vill anordna kurser ska skicka in förslag till kursplan, utifrån kriterierna i bilaga 1, till Jordbruksverket för godkännande.

SKÄL FÖR BESLUT

För att en veterinär ska få tillhandahålla läkemedel till personer som inte tillhör djurhälsopersonal ska kunskapskraven i 3 kap 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:84) om läkemedel och läkemedelsanvändning (D9) uppfyllas. Kunskapskravet fullgörs genom att personalen ska genomgå med godkänt resultat en av Jordbruksverket godkänd kurs. Kriterierna för kursplanen (Bilaga 1) speglar en lämplig balans mellan teori och praktik samt motsvarar den kompetens som är nödvändig vid den aktuella läkemedelshantering.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

I detta ärende har enhetschefen Linda Karlsson beslutat. Peter Henningsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har Kinfe Girma och juristen Maria Ekengard deltagit.

Linda Karlsson

Peter Henningsson

Bilaga 1

Kriterier för kursplan för tillhandahållande av läkemedel för djur

Deltagare: Djurvårdare som inte tillhör djurhälsopersonal som har för avsikt att behandla djur efter veterinärs ordination.

Upplägg: För att uppnå ett bra resultat bör olika kurser arrangeras beroende på vilken bakgrundskunskap kursdeltagarna har och i vilken slags verksamhet de kommer att vara verksamma. Kursdeltagarna kan delas in i följande grupper:

1. Personer med mycket kunskap och erfarenhet inom djursjukvård
2. Personer med något mindre erfarenhet inom djursjukvård samt

För de två grupperna ska två olika kurser hållas beroende på vilka djurslag deltagarna arbetar med – en för smådjur (hund, katt, marsvin, råtta m.fl.) och en för stordjur (häst, djurparksdjur m.fl.). Antalet deltagare bör begränsas till omkring 20 deltagare per kursomgång. Utbildningen ska omfatta minst tio (10) timmar och avslutas med en examination, där betyg godkänt (G) och underkänt (U) ges. Tilläggsutbildning för ytterligare djurslag ska omfatta minst fem (5) timmar och avslutas med en examination där betyg godkänt (G) och underkänt (U) ges.

Efter avslutad godkänd examination ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg. Intyget ska innehålla uppgifter om kursdeltagarens namn, personnummer, datum för kursens genomförande samt Jordbruksverks diarienummer för kursplanens godkännande. Intyg ska kursdeltagaren kunna uppvisa vid förfrågan av den veterinär som tillhandahåller läkemedel eller för tillsynsmyndighet. Bifogat kursintyg ska information ges att det alltid är tillhandahållande veterinär som ansvarar för att mottagaren är uppdaterad på nya läkemedel och dess hantering samt nya behandlingsmetoder.

Mål: Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper.

- vilka generella bestämmelser som finns
- grundläggande kunskaper om hur djur fungerar (anatom och fysiologi)
- hantering av sjuka djur inför och efter behandling
- biverkningar och resistens
- rests substanser och karenstider (gäller livsmedelsproducerande djur)
- arbetsmiljörisker vid hantering av djur och medicin
- journalförning

Lärare: Kursens huvudlärare ska vara veterinär eller erfaren djursjukvårdare med stor kunskap inom berörda ämnesområden och djurslagen ifråga, samt väl känna till regler för läkemedelsanvändning i Sverige.

Djur och övrigt övningsmaterial: Djur eller annat likvärdigt material bör användas för färdighetsträning för att möjliggöra övning i acceptabel omfattning (t.ex. dissektion av döda djur för demonstration, palpation av levande djur mm.). När det gäller träning av injektionsteknik ska olika former av övningsmodeller helst användas. När levande djur används i undervisningen ska 19 § Djurskyddslagen (1988:534) följas. Olika teknisk utrustning som använd för hantering av djur samt andra upplysningar och tillbehör bör finnas att tillgå för demonstration och övning.

Riktlinjer för kursens innehåll för de olika punkterna

1. Föreskrifter (bestämmelser)

Kursen ska belysa de lagar och förordningar som finns inom området till exempel Djurskyddslagen, lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, Läkemedelslagen (1992:859) och Läkemedelsförordningen (2006:272), lag (2006:806) om provtagning på djur mm. Mer detaljerad information ska ges om de föreskrifter som reglerar användning av läkemedel inom djursjukvård: Statens jordbruksverk föreskrifter om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård (2009:85, D8), Statens jordbruksverk föreskrifter om läkemedel och läkemedelsanvändning (2009:84, D9), Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:3) om karenstider vid hantering av livsmedel från djur som behandlats med läkemedel (LIVSFS 2006:27, H65), och läkemedelsverkets föreskrifter om förordnande och utlämnande av läkemedel m.m. (receptföreskrifter) samt arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2000:4 och AFS 2005:5). Dessutom ska Jordbruksverkets, Livsmedelsverkets, Läkemedelsverkets och Länsstyrelsernas roll inom kontroll och tillsynsverksamhet när det gäller läkemedelsanvändning belysas. Kursdeltagarna ska även få en kort information om gällande EU-regler.

2. Anatomi och fysiologi

Djurets anatomiska uppbyggnad, kroppens fysiologiska system och funktion under normala förhållande och vid sjukdom illustreras (givetvis kan inte alla djurslag representeras, varför en generell illustration på ett valt djurslag kan exemplifiera). Kroppens egna försvarsmekanismer ska diskuteras eftersom det är ett bra informationssystem för att undvika onödiga behandlingar och därmed läkemedelsresistens.

3. Hantering av sjuka djur

Kursen ska ge kunskaper om läkemedelsursprung och hur de är utformade. Den ska dessutom innehålla en kort beskrivning av läkemedelseffekter och läkemedlets nedbrytning i kroppen. Hur läkemedlet metaboliseras och på vilka vägar det elimineras från kroppen (absorption, distribution, metabolism och elimination) ska tas upp. Därtill bör farmakologiska effekter av t ex penicillin, cytostatika mm. presenteras. Här bör också naturläkemedel och extempore beredda läkemedel diskuteras och definieras.

4. Läkemedelspåverkan på djur

Här ska anges allmän information om hur läkemedlet ska användas och förvaras, t.ex. dosering, sanitära problem och skyddsupplysningar (anvisningar) vid läkemedelsanvändning samt vikten av hanterings- och skyddsinstruktioner ur arbetsmiljösynpunkter.

Kursen ska vidare ge kunskaper om läkemedels sammansättning och vissa definitioner; kunskap om metoder för att tillföra läkemedel (på huden, peroralt, subkutant och intramuskulärt) och riskerna med en felaktig injektion. Vad som skiljer den ena metoden från den andra (fördelar och nackdelar) och varför en viss metod för olika behandlingar och läkemedelstyper bör väljas, liksom information om de olika läkemedelsformerna (tabletter, kapslar, injektionsvätska, granulat, fodermix, salvor och lösningar).

Kursen ska dessutom ge kunskap om hantering av olika material/utrustningar och dosering, i samband med tillförelse av läkemedel, risker i anslutning till detta samt märkning av behandlade djur. Hållbarhet för öppnad läkemedelsförpackning, risk för bakterietillväxt i injektionslösningar, desinfektion av kork, anteckning om brytningsdatum och förvaring i kyla m.m. Kursen ska även ta upp hur läkemedlet i övrigt påverkas av temperatur, sol och fuktighet. När det gäller säkerhetsanordningar ska kursen upplysa om att läkemedel ska förvaras i låsbart skåp.

Kursdeltagarna ska få kunskap om arbetsmiljö, hantering av läkemedelsrester och annat avfall samt miljöeffekter av läkemedel. Därtill ska kursdeltagarna få kännedom om risker med att hantera läkemedel.

5. Biverkningar och antibiotika-/anthelmentika-resistens

Detta avsnitt ska ge kunskaper om de problem som kan uppstå vid läkemedelsanvändning, t.ex. feldosering, förväxling av läkemedel, konkurrerande läkemedel eller biverkningar av läkemedlet vid vanlig användning mm. Kursen ska dessutom ge information om hur man upptäcker biverkningar och hur man då ska gå till väga. Det är viktigt att kursdeltagarna får kunskap om hur man förebygger/motverkar läkemedelsresistens. Information om att vissa bekämpningsmedel kan ge biverkningar bör ingå.

6. Restsubstanser och karenstider

Detta avsnitt ska framför allt ingå i de kurser som gäller livsmedelsproducerande djur. Undervisning ska ge kunskap om skadliga läkemedelsrester från läkemedel i livsmedel t.ex. att antibiotika kan medföra livsfara för allergiker, samt skillnaden mellan gränsvärde och karenstid. Det är viktigt att ta upp betydelsen av behandlingsbevis och diskussion om MRL-förordningen.

7. Journalföring

Kursen ska ge kunskaper i vilka regler som gäller vid journalföring

8. Prov

Provet ska vara skriftligt.

Övningsuppgifter och det praktiska arbetet

Övningar ges med illustrerade exempel och olika problemlösningar. Träning i att bl.a. kunna tolka de aktuella föreskrifterna, definiera olika läkemedel och deras användning ska ingå. Kursdeltagarna ska kunna omsätta inlärd kunskap praktiskt. Tillräcklig träning ska ges om hur sjuka behandlade djur samt förberedelse av sjuka djur inför behandling ska hanteras. Om det föreligger svårigheter att genomföra övning eller prov i praktiska moment i grupp kan delar av detta genomföras i den vanliga verksamheten under veterinärs överinseende.

